

SKATTENYTT

Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund

Nr 1-2/1960

Årg. 10

DISTRIBUTÖR AV
MEDDELANDEN FRÅN RIKSSKATTENÄMNDEN

Nyheter i skattelagstiftningen vid 1960 års taxering

Av docent Dag Helmers

Den stora händelsen inom svensk beskattningsrätt under år 1959 var införandet av en allmän varubeskattning. Såsom framgår av en annan artikel i detta häfte skall taxering verkställas av taxeringsnämnderna och den första taxeringen kommer att äga rum år 1961. Alla taxeringsfunktionärer måste emellertid redan nu medverka till att de skattskyldiga erhåller upplysning om hur varubeskattningen skall verkställas, allt i syfte att varubeskattningen skall komma att fungera så smidigt som möjligt. Såsom framgår av en recension i detta häfte finnes nu en praktisk och lättillgänglig kommentar till förordningen om allmän varuskatt.

Endast ett mindre antal ändringar har i övrigt vidtagits i skattelagstiftningen.

Vissa ändringar i ortsgrupperingen.

År 1957 vidtogs vissa ändringar och i december 1958 utgavs en kungörelse innehållande en fullständig redovisning av den från och med den 1 januari 1959 gällande skattegrupperingen, vilken nu skall tillämpas vid taxering år 1960.

SFS nr 574/1958.

Kontantunderstöd till arbetslösa, m m.

19 § KL samt 10 § uppbördsförordningen.

Höstriksdagen genomförde den ändringen, att jämväl kontantunderstöd som lämnas arbetslös från arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel skall hänföras till *icke* skattepliktig inkomst. Som bekant

har detta tidigare endast uttryckligt stadgats för understöd från arbetslöshetskassa.

Till ej skattepliktig inkomst har vidare hänförts bidrag, som enligt vad därom finnes särskilt stadgat utgår av allmänna medel till vissa arbetslösa och partiellt arbetslösa m fl i samband med utbildning eller omskolning.

Förmånstagare till pensionsförsäkring.

53 § och punkt 10 av anvisningarna till 32 § KL, 6 § Si samt följdändring i 37 § 2 mom TF.

Tidigare har försäkringstagare i fråga om pensionsförsäkring, enligt vilken försäkringsbeloppet av försäkringsanstalten utbetalats till förmånstagare, icke kunnat beskattas i det fall försäkringstagaren, om beloppet i stället direkt hade utbetalats av honom till förmånstagaren saknat rätt till avdrag för periodiskt understöd. För att pensionsförsäkring icke skall kunna utnyttjas för erhållande på en omväg av eljest icke avdragsgill utbetalning stadgas nu att beskattning hos försäkringstagaren skall ske av belopp som utgår under hans livstid till annan på grund av förmånstagareförordnande, såvida försäkringstagaren icke varit berättigad till avdrag om han i stället direkt utbetalat beloppet som omkostnad eller periodiskt understöd. Stadgandet gäller ej pensionsförsäkring tagen i samband med tjänst. Vissa övergångsbestämmelser har föreskrivits.

Försäkringsanstalten är skyldig att lämna uppgift om vem som är försäkringsstagare och taxeringsnämnden kan då pröva om anledning finnes att beskatta försäkringstagaren i stället för förmånstagaren.

Vid överlåtelse av pensionsförsäkring, som icke tagits i samband med tjänst, till annan juridisk person än pensionsstiftelse

skall överlåtaren beskattas för värdet av försäkringen som inkomst.

SFS nr 171—3/1959.

Ersättning till riksdagsmän.

32 § 3 mom. KL.

I samband med omläggningen av ersättningen åt riksdagsman har i sagda paragraf strukits skattefriheten för kostnadsersättning. Riksdagsman erhåller nu traktamente, vilket är skattefritt.

SFS nr 330/1959.

Allmännyttiga bostadsföretag.

24 § 3 och 4 mom. samt punkt 1 av anvisningarna till 36 § KL.

Dessa företag, för vilka tidigare gällt vissa schablonregler, skall från och med årets taxering inkomstbeskattas efter samma regler som gäller för bostadsföreningar och bostadsaktiebolag. Alla allmännyttiga bostadsföretag faller under den nya lagstiftningen.

SFS nr 36/1959.

Varulagervärderingen.

Övergångsbestämmelserna till 1955 års omläggning av företagsbeskattningen.

Enligt den ursprungliga lydelsen av dessa övergångsbestämmelser skulle huvudregeln om 40 procent såsom lägsta gräns för nedskrivning av lager träda i kraft vid 1960 års taxering. Uppskov har beslutats och vid 1960 års taxering gäller sålunda att lägsta värdet till vilket varulagret enligt huvudregeln får upptagas är 30 procent av anskaffnings- resp. återanskaffningsvärdet efter avdrag för inkurans.

SFS nr 54/1959.

KF om särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar.

Den äldre förordningen om sk eldsvådefonder gällde till och med 1959 års taxering och har nu ersatts av en ny. Lagstiftningen har samtidigt givits permanent karaktär. Vissa ändringar har ävenledes vidtagits. Sålunda har den tid inom vilken fond får användas förkortats till tre år med Riksskattenämnden lämnad rätt att meddela dispens. Den nya förordningen äger tillämpning jämväl för jordbrukare med bokföringsmässig redovisning.

SFS nr 168/1959.

KF om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg.

Hittills har gällt en provisorisk förordning från år 1954, vilken nu något ändrats och samtidigt givits permanent karaktär. En förkortning av användningstiden har jämväl här genomförts enligt de i föregående avsnitt angivna normerna.

SFS nr 169/1959.

Ersättning vid avyttring av fartyg.

28 § 2 mom., punkt 1 av anvisningarna till 28 § och punkt 3 d av anvisningarna till 29 § KL.

Specialregler har tidigare funnits i KL angående försäkringsersättning för förlorat fartyg ävensom angående beräkning av inkomst vid försäljning av fartyg, som ägts av fysisk person. Genom att lagstiftningen om eldsvådefonder och om fartygsfonder nu gjorts permanent har angivna specialregler ansetts obehövlige. Särskilda övergångsbestämmelser har dock meddelats.

SFS nr 170/1959.

1955 års KF om investeringsfonder för konjunkturutjämnning.

4, 5, 9, 11, 12, 13, 15, 17 och 22 §§.

Kungl. Maj:t har tillagts rätt att på ansökan medge att investeringsfond må tagas i anspråk för investering, som för sitt utförande kräver längre tid än den för vilken arbetsmarknadsstyrelsen anses ha rätt att lämna tillstånd. Förutsättningen för ett sådant Kungl. Maj:ts tillstånd är att investeringens igångsättande med hänsyn till läget på arbetsmarknaden och övriga förekommande omständigheter är av synnerlig vikt för det allmänna.

Under enahanda förutsättningar äger Kungl. Maj:t vidare meddela preliminärt beslut att investeringsfond som framdeles avsättes må tagas i anspråk. Arbetsmarknadsstyrelsen skall sedermera lämna ett slutligt beslut i enlighet med det preliminära.

De två möjligheter, som genom den nya lagstiftningen öppnats för Kungl. Maj:t att medge ianspråktagande av investeringsfond, har begränsats till sin relativa storlek. För det första får beslutet avse högst 75 procent av sådana vid tidpunkten för beslutet kvarstående fondmedel, beträffande vilka arbetsmarknadsstyrelsen icke lämnat tillstånd till ianspråktagande. För det andra begränsas Kungl. Maj:ts beslut rörande framtida avsättningar till 75 procent av dessa. Slutligen gäller som en allmän begränsningsregel, att ovannämnda beslut av Kungl. Maj:t icke må avse ianspråktagande av investeringsfond i vidare mån än som motsvarar 75 procent av kostnaderna för den ifrågavarande investeringen. Då tillstånd i vanlig ordning lämnas av arbetsmarknadsstyrelsen medges ett särskilt avdrag (investeringsavdrag) vid taxeringen med 10 procent av det belopp,

som tagits i anspråk av fonden. Något sådant avdrag medges icke vid de nu behandlade långtidsinvesteringarna.

I 11 § av förordningen om investeringsfonder för konjunkturutjämning har uppräknats de ändamål, för vilka fondmedel må tagas i anspråk. Till dessa har lagts ytterligare ett, nämligen reparation av fartyg.

Kungl. Maj:t har rätt att meddela tillstånd, att avsättning till investeringsfond för rörelse får tagas i anspråk för ändamål som avses med investeringsfond för skogsbruk. Kungl. Maj:t äger numera medge anspråktagande för investering i annan förvärvskälla än den, i vilken avsättning till investeringsfond faktiskt skett.

Efter fem år äger företag rätt att utan särskilt tillstånd uttaga högst 30 procent av gjord insättning för något i förordningen föreskrivet ändamål. I förtydligande syfte har intagits en regel, att insättning i riksbanken icke beaktas vid visst års taxering, därest insättningen skett före det beskattningsår taxeringen avser.

Tidigare saknades bestämmelser om den ordning, i vilken fondmedel skulle anses tagna i anspråk, då företaget gjort avsättningar flera år. För att åstadkomma klara avräkningsregler har stadgats

att vid beräkning, huruvida någon del av den fria sektorn återstår att utnyttja, hänsyn skall tagas till erhållna tillstånd att utnyttja fondavsättningarna. Detta innebär t ex att, därest tillstånd erhållits att utnyttja 40 procent av en viss årsavsättning, den fria sektorn därmed anses konsumerad. Har däremot tillstånd erhållits att utnyttja t ex 20 procent, skall 10 procent anses utgöra maximum för vad företaget efter eget bestämmande äger utnyttja. I övrigt har föreskrivits att vid återbetalning från riksbanken tidigare inbetalda medel anses tagna i anspråk före senare insättningar.

I syfte att fondavsättningar enligt äldre lagstiftning skall kunna utnyttjas på samma sätt som de, vilka verkstälts enligt nu gällande förordning, har vissa ändringar vidtagits i övergångsbestämmelserna till denna.

SFS nr 69/1959.

Taxeringsorganisationen i Stockholm.

Utredning verkställes för närvarande om den framtida organisationen av taxeringsavdelningen vid ÖÄ. Vissa taxeringsassistenttjänster skall dock redan nu inrättas.